

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΝΙΣΤΡΩΝ - 9120292

Σχολικό Έτος: 2023 - 2024

Ημερομηνία Εξαγωγής: 28/05/2024

Σχολική Μονάδα: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΟΝΙΣΤΡΩΝ - 9120292

Στόχος Βελτίωσης:

1. Να ενισχυθούν οι διάυλοι επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των μαθητών.
2. Να καλλιεργήθουν στην τάξη κλίμα συμμετοχικότητας και συλλογικότητας.
3. Να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που καλλιεργούν τη συνεργατικότητα και την αλληλοβοήθεια.
4. Να ενθαρρυνθούν οι μαθητές να συνεργάζονται δημιουργικά μεταξύ τους για όλα τα θέματα της σχολικής ζωής.

Σχέδιο Δράσης: Τίτλος :«Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών». Υπότιτλος : «Χέρια ενωμένα για πάντα αγκαλιασμένα»

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Το διδακτικό προσωπικό μέσα από συστηματική διερεύνηση κατέληξε στην υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για το Σχολικό έτος 2023-2024 με τίτλο [Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριών] και Υπότιτλο «Χέρια ενωμένα για πάντα αγκαλιασμένα». Στο σχολικό περιβάλλον μελετώνται οι σχέσεις μεταξύ μαθητών και μαθητριών ενώ επιχειρείται να ενισχυθούν διάυλοι επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των μαθητών. Παράλληλα, καλλιεργείται στην τάξη κλίμα συμμετοχικότητας και συλλογικότητας καθώς δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που καλλιεργούν τη συνεργατικότητα και την αλληλοβοήθεια. Τέλος, ενθαρρύνονται οι μαθητές να συνεργάζονται δημιουργικά μεταξύ τους για όλα τα θέματα της σχολικής ζωής.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1)Χρονική Διάρκεια Οκτώβριος-Δεκέμβριος:

Διαμόρφωση του πλαισίου υλοποίησης της Δράσης: επιλέγεται από την Ομάδα Δράσης της σχολικής μονάδας οι ενέργειες που θα ακολουθηθούν και η διαδικασία πραγμάτωσης τους - ποικίλες δραστηριότητες εφαρμόζονται

στο σύνολο των μαθητών προκειμένου να καλλιεργηθεί κλίμα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας. Τα μέσα/πόροι που θα χρησιμοποιηθούν συμβάλλουν αποτελεσματικά στο να προσδιοριστούν τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης.

2)Χρονική Διάρκεια Ιανουάριος-Απρίλιος:

Διαμόρφωση ομάδων και πραγματοποίηση δραστηριοτήτων με τους μαθητές/-τριες. Εφαρμόζονται οι διαδικασίες που προωθούν τη γνωριμία των μαθητών/-τριών μεταξύ τους ώστε να ενισχυθούν οι δεσμοί των μελών της ομάδας προάγοντας την αλληλοκατανόηση και τον αμοιβαίο σεβασμό. Άμεση παρέμβαση μέσα από εποικοδομητική Συζήτηση με τους μαθητές στην περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των μαθητών για επίλυση του θέματος και πραγματοποίηση ποικίλων ομαδικών δράσεων για ενίσχυση των δεσμών. Συστηματική παρακολούθηση και ανατροφοδότηση των δράσεων.

3)Χρονική περίοδος Μάιος:

Αποτίμηση και Καταγραφή της Έκθεσης του Σχεδίου Δράσης στην επίσημη πλατφόρμα του ΙΕΠ.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Ανθρώπινοι πόροι: Εκπαιδευτικοί Ομάδας Δράσης, Μαθητές/-τριες της σχολικής μονάδας.

Υλικοί πόροι: Η/Υ,Χαρτί,Εποπτικό υλικό.

Μέσα: Παρατήρηση, Συζήτηση με τους μαθητές, Έργα των παιδιών και ομαδικά κολλάζ.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Οι εκπαιδευτικοί μετριάζουν τυχόν συγκρούσεις που αναφύονται μεταξύ των μαθητών συζητώντας μαζί τους και εφαρμόζοντας κατάλληλες πρακτικές για τη δημιουργία θετικού κλίματος. Στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο πραγματοποιείται επικοινωνία με τους γονείς για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση αντιπαραθέσεων.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Επίτευξη των Στόχων στο μέτρο του δυνατού που τέθηκαν κατά το σχεδιασμό του Σχεδίου Δράσης, μέσω της συγκρότησης συλλογικών δράσεων, ομαδικών δραστηριοτήτων (εργασίες και κατασκευές) και ομαδικών παιχνιδιών. Κατά την υλοποίηση των δράσεων οι μαθητές δύναται να χωρίζονται σε υπο-ομάδες με σκοπό την επίτευξη του στόχου που τίθεται κάθε φορά. Παρατήρηση της επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/-τριων τον Ιανουάριο και τον Μάιο αντίστοιχα, προκειμένου να δούμε την εξέλιξη στη συμπεριφορά των μαθητών.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Το σχέδιο δράσης που επιλέχθηκε από το Νηπιαγωγείο Κοινοστρών στην Παιδαγωγική και Μαθησιακή Λειτουργία και στον άξονα «Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών», όπως αυτό καταγράφεται, είναι υλοποιήσιμο.

Η σχολική μονάδα επέλεξε την τρέχουσα σχολική χρονιά ένα σχέδιο δράσης, που με την υλοποίησή του θα συμβάλει στη βελτίωση του έργου της και το οποίο στηρίζεται στις ιδιαιτερότητες και στις ανάγκες της.

Στόχος όπως αναφέρεται στο σχεδιασμό του Σχεδίου δράσης, είναι μεταξύ άλλων η ενίσχυση των διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών/τριών. Στην κατεύθυνση αυτή οι δράσεις του σχολείου στον άξονα αυτό μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τη διαμόρφωση από κοινού, κανονισμού για την αναμενόμενη συμπεριφορά εκ μέρους των μαθητών/τριών. Είναι σημαντική η ανάπτυξη πρωτοβουλιών που θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και τις δράσεις για την αντιμετώπιση θεμάτων σχολικής βίας, ανεπιθύμητης συμπεριφοράς κλπ.

Τα παιδιά σύμφωνα με τον Οδηγό Εκπαιδευτικού για το Νηπιαγωγείο (Πεντέρη & συν., 2022), με τη φοίτησή τους έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε επαφή με τους εκπαιδευτικούς, τους συμμαθητές τους, έναν κοινωνικό περίγυρο που είναι ευρύτερος της οικογένειας και να συνειδητοποιήσουν τη θέση τους σε αυτόν. Στη σχολική μονάδα δίνεται η ευκαιρία σε όλους τους εμπλεκόμενους να συμβάλουν στην καλλιέργεια κλίματος αποδοχής και συνεργασίας.

Η σαφήνεια της στοχοθεσίας μπορεί να συμβάλει τόσο στην υλοποίηση, όσο και στην αποτίμηση των δράσεων. Μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι δείκτες του Άξονα που έχει επιλεγεί, στην καταγραφή του γενικού στόχου και των επί μέρους στόχων του σχεδίου δράσης.

Στον σχεδιασμό καταγράφεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της δράσης. Η τήρηση του χρονοδιαγράμματος μπορεί να είναι κριτήριο επιτυχίας της δράσης.

Στην Αναγκαιότητα της υλοποίησης του σχεδίου δράσης αποτυπώνονται οι λόγοι που επιβάλλουν την υλοποίηση της δράσης και η αλληλεπίδραση με άλλους δείκτες του συγκεκριμένου άξονα.

Είναι σημαντικό να αναφέρονται τα διαθέσιμα τεκμήρια και τα ποικίλα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλογα με τον άξονα διερεύνησης. Τα κριτήρια επιτυχίας μπορούν να αποτιμηθούν ποιοτικά ή ποσοτικά, ανάλογα με τον εκάστοτε στόχο.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης της δράσης μπορούν να αφορούν τη διαπίστωση επίτευξης των στόχων.

Η αντιμετώπιση της ανεπιθύμητης συμπεριφοράς, δεν είναι μόνο υπόθεση των εκπαιδευτικών, αλλά και των γονέων και για το σκοπό αυτό είναι καίριας σημασίας η ενεργή εμπλοκή τους.

Οι εκπαιδευτικοί, μπορούν να προβούν σε διορθωτικές κινήσεις κατά τη διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου δράσης ή και τον εμπλουτισμό του. Η διαμόρφωση ενός πλαισίου συνεργασίας, επικοινωνίας και καλών διαπροσωπικών σχέσεων, αυξάνει την αποτελεσματικότητα και προλαμβάνει τυχόν προβλήματα.

Όλες οι διαδικασίες πρέπει να βασίζονται στη συστηματική συλλογή δεδομένων όπως και στην καταγραφή των πιθανών δυσκολιών και των τρόπων αντιμετώπισης τους, για να αποτυπώνεται η πραγματικότητα της σχολικής μονάδας, τα θετικά σημεία και τα σημεία προς βελτίωση.

Το υλοποιούμενο έργο μπορείτε να το κοινοποιείτε στα πλαίσια του ανοίγματος του σχολείου στην κοινότητα, αναρτώντας τις δράσεις σας στην ιστοσελίδα σας που αποτελεί και τεκμήριο.

Μπορείτε να αξιοποιήσετε το σχετικό υλικό, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Οκτώβριος - Δεκέμβριος:

Αρχικά, στα πλαίσια της ενδυνάμωσης της ομάδας φτιάξαμε δέντρο της φιλίας με σύνθημα «**χέρια μαζί ενωμένα, πάντα αγκαλιασμένα**», όπου κάθε παιδί έφτιαχνε σε ένα φύλλο από χαρτόνι μια ζωγραφιά τι μπορούμε να κάνουμε με τους φίλους μας.

Έτσι αποτέλεσε αφορμή ενασχόλησης και υλοποίησης του παρόντος άξονα «Σχέσεις μεταξύ μαθητών/-τριων». Επίσης, σχεδιάσαμε την παλάμη μας, κόψαμε το περίγραμμα και φτιάξαμε ταμπλό με το σύνθημα «Τα χέρια δεν είναι για να χτυπάνε αλλά για να αγκαλιάζουν». Φτιάξαμε αφίσα με σύνθημα «Είμαστε όλοι φίλοι ,ένα τσαμπί από σταφύλι». Τα νήπια κατέγραψαν τις ιδέες και τις πρότερες γνώσεις τους με το θέμα με την τεχνική της ιδεοθύελλας «Τι είναι η φιλία;» και έκαναν ομαδικό κολλάζ. Ο μάγειρας τοποθέτησε το καζάνι του και το γεμίσαμε με υλικά-πολύτιμες αξίες, για να ολοκληρώσουμε την «συνταγή της φιλίας». Δημιουργήσαμε αφίσα με το προσωπικό μας αποτύπωμα με τίτλο «Σέβομαι τους φίλους μου». Αντίστοιχη δράση πραγματοποιήθηκε και στα πλαίσια των εργαστηρίων με ομαδικό κολλάζ, όπου καταγράφουν το συναίσθημα που βιώνουν όταν προσφέρουν βοήθεια, εκφράζοντας το σεβασμό στους συμμαθητές τους. Με τις δράσεις αυτές προσέγγισαν τις έννοιες φιλία, αγάπη, σεβασμός, αποδοχή και αλληλοβοήθεια.

Στη θεματική του Φθινοπώρου φτιάξαμε «γλυκό μήλο»-σε χαρτόνι με τίτλο «Τα γλυκά ΜΗΛΟ-λογάκια», όπου σε κάθε μήλο που κολλούσαν στο βάζο αναγραφόταν μία ευγενική λέξη ή φράση π.χ. Σε ευχαριστώ, Μπορώ να..., Σε αγαπώ.

Ο κύριος Καμηλοπαρδαλούλης ήρθε στο σχολείο κρατώντας πανό ,όπου τα παιδιά ζωγράφισαν σε χαρτί κανόνες καλής συμπεριφοράς, τους οποίους δεσμεύτηκαν να ακολουθούν όλη τη χρονιά. Παράλληλα, στα πλαίσια των εργαστηρίων καταγράψαμε επιπλέον κανόνες για την ομαλή λειτουργία της ομάδας.

Μια φθινοπωρινή ημέρα βγήκαμε στο προαύλιο και συλλέξαμε φυσικά υλικά ,όπως φύλλα , κλαδάκια και φτιάξαμε τυπώματα αυτών σε χαρτόνι δημιουργώντας μια ομαδική εργασία. Στα εργαστήρια φτιάξαμε ένα σύστημα μπράιγ με αυτά τα υλικά, προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τον τρόπο που αντιλαμβάνονται οι άνθρωποι με ιδιαιτερότητες. Με αφορμή το παραμύθι «Φυτρώνει, φυτρώνει ο σπόρος» οι μαθητές/τριες κατασκεύασαν με πλαστελίνη τα στάδια ανάπτυξης του φυτού. «Ο κύκλος του νερού» προσεγγίστηκε με ένα παιχνίδι-κατασκευή -σύννεφο, σταγόνα, σκούρα σταγόνα, σκούρο σύννεφο- κατασκευασμένα από τα παιδιά με χαρτόνι ενωμένα με κορδέλα . Η θεματική ολοκληρώθηκε με τη συμμετοχή των μαθητών σε παράσταση σχετικής θεματολογίας με τίτλο «Η Φούλα η Χιονοφιούλα», στην οποία τα παιδιά συμμετείχαν σε παιχνίδια τα οποία σχετίζονταν με τον κύκλο του νερού.

Οι μαθητές/τριές συμμετείχαν σε παραδοσιακούς χορούς στις εθνικές επετείους, όπου οι πρόβες βοήθησαν στην συνεργασία και την αρμονική αλληλεπίδραση μεταξύ τους καλλιεργώντας τους θετικά συναισθήματα , ενώ έμαθαν να λειτουργούν ομαδικά.

Ιανουάριος - Μάρτιος:

Με την επιστροφή των μαθητών/-τριών από τις διακοπές , κατασκευάσαμε στο προαύλιο έναν χιονάνθρωπο με λάστιχα, σε συνεργασία όλων των νηπίων .

Στη θεματική «Χειμερία νάρκη», θέτοντας το στόχο να αναθερμάνουμε τις σχέσεις τους , κατασκευάστηκαν τα «Αρκουδάκια της Φιλίας». Δημιούργησαν, πίνακες αναφοράς με εικόνες ζώων που πέφτουν σε χειμερία νάρκη και έκαναν αντιστοίχιση με την ονομασία τους. Η ανάγνωση βιβλίων ,ποιημάτων, τα ομαδικά ,ψυχοκινητικά παιχνίδια, η εκμάθηση τραγουδιών , η παρακολούθηση ιστοριών στον Η/Υ ,συνέβαλλαν στην ενδυνάμωση των σχέσεων και στην ανάπτυξη της συμμετοχικότητας και της συνεργατικότητας μεταξύ των μαθητών/-τριών.

Στο εργαστήριο «Το ηλιακό μας σύστημα» πραγματοποιήθηκαν παιχνίδια γνωριμίας και καταγραφή των ιδεών τους «Τι ξέρω», «Τι θέλω να μάθω». Γνωρίσαμε Πλανήτες και τις εποχές μέσω βίντεο στον διαδραστικό πίνακα, ενώ δημιουργήθηκε ομαδικό κολλάζ όπου αποτυπώθηκε «Το ηλιακό σύστημα», καθώς και η τροχιά των πλανητών. Συμμετοχή των παιδιών σε ψηφιακά παιχνίδια σε μικρές ομάδες, ενώ γνώρισαν τον Ήλιο μέσω του «Μύθου του Φαέθωνα». Στο σύνολο των δραστηριοτήτων τα νήπια εργάστηκαν ομαδικά, ενώ ευθαρρύνθηκε η συζήτηση, η ανταλλαγή απόψεων και η διατύπωση ιδεών.

Απρίλιος - Μάιος:

Στο εργαστήριο «Κι αν ήμουν εγώ», πραγματοποιήθηκαν δράσεις που συνέβαλαν στην ενίσχυση της ομάδας, της συνεργασίας και της αποδοχής της διαφορετικότητας. Με την έναρξη του ,τα νήπια κατασκεύασαν μία κουκάρδα

την οποία φορούσαν όταν συμμετείχαν στο εργαστήριο και προσδιόριζε τη συνεργασία τους. Έπειτα από την παρακολούθηση σχετικού βίντεο «Η ζωή ενός πρόσφυγα», έφτιαξαν αφίσες που απεικόνιζαν τις ανάγκες των φίλων μας , αλλά και τις δικές τους . Κατασκευάστηκαν караβάκια για να μεταφέρουν το δικό τους μήνυμα σχετικά με την διαφορετικότητα. Με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα των Δικαιωμάτων των παιδιών, κατασκεύασαν τη χάρτα των δικαιωμάτων των παιδιών.

Με τον ερχομό της άνοιξης δημιούργησαν ομαδικό έργο ,που απεικονίζει ένα λουλούδι, στη γύρη του αναγράφεται η λέξη «Άνοιξη» και στα πέταλά του συμπληρώθηκαν, μέσω του καταιγισμού ιδεών, οι επιμέρους θεματικές, (λουλούδια, παρέλαση, πασχαλίτσες, χελιδόνια, και άλλα). Σε χάρτινο πιάτο τοποθετήθηκαν από τα νήπια ,τα στάδια από τα οποία περνά η πεταλούδα μέχρι την μεταμόρφωσή της. Με τον ερχομό των χελιδονιών κατασκεύασαν ένα στεφάνι στο οποίο τοποθέτησαν μια οικογένεια χελιδονιών , εν συνεχεία πραγματοποιήθηκαν και ομαδικά παιχνίδια, μετρήσεις, αντιστοιχίσεις.

Συμπερασματικά, η υλοποίηση μουσικοκινητικών παιχνιδιών, θεατρικών δράσεων , η δημιουργία ομαδικών κατασκευών και έργων, συνέβαλλαν στη συνεργασία μεταξύ τους και στην επιτυχή επίτευξη των στόχων που τέθηκαν εξ αρχής για την πραγματοποίηση του παρόντος Σχεδίου Δράσης.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Δεν υπήρξαν αλλαγές όσον αφορά τον αρχικό σχεδιασμό.

Αποτελέσματα της Δράσης

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς διαπιστώθηκε ότι οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών/-τριών δεν ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένες. Συνεπώς, η ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ τους σε κλίμα συνεργασίας, συμμετοχικότητας, αλληλοβοήθειας και συλλογικότητας αποτέλεσαν τους στόχους του Σχεδίου Δράσης. Οι στόχοι επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Έτσι, με την ολοκλήρωση της Δράσης, επιτεύχθηκε η βελτίωση της συμπεριφοράς των μαθητών /τριών, έμαθαν να διαχειρίζονται τα συναισθήματά τους, καθώς ενθαρρύνονταν οι μαθητές/τριες να συνεργάζονται δημιουργικά μεταξύ τους για όλα τα θέματα της σχολικής ζωής σε θετικό κλίμα, επιλύοντας διαφωνίες και αποβλέποντας στην εύρυθμη λειτουργία της ομάδας. Τέλος, καλλιεργήθηκε η αλληλοκατανόηση και ο σεβασμός μεταξύ των μαθητών/τριών.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Η συνεργασία και η επικοινωνία μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου διευκόλυνε την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης και την επίτευξη των στόχων.

Η συνεργασία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών ήταν καθοριστικής σημασίας και βοήθησε αποτελεσματικά στην ενδυνάμωση των σχέσεων των μαθητών/τριών.

Η επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών συνέβαλλε στη βελτίωση και ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ των νηπίων ,καλλιεργώντας τους την ομαδικότητα και τη συλλογικότητα ,ελαττώνοντας ταυτόχρονα σημαντικά τις μεταξύ τους συγκρούσεις.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δεν εντοπίστηκαν δυσκολίες στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης μιας και ο συλλογικός προγραμματισμός έγινε με μεθοδικότητα.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Υλικό που παρήχθη:

Οι μαθητές/τριες με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών κατάφεραν να ολοκληρώσουν ομαδικά κολλάζ, αφίσες, κατασκευές, ατομικές δημιουργίες, πίνακες αναφοράς, με τα οποία διακόσμησαν τις τάξεις και αναρτήθηκαν και στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Υλικό που αξιοποιήθηκε:

Διαδραστικό σύστημα, Η/Υ, tablet, βιβλία, πίνακες ζωγραφικής, κατάλληλο οπτικοακουστικό υλικό και ποικίλο αναλώσιμο υλικό.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στα πλαίσια της υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι επιμορφώσεις:

1. Την Κυριακή 28 Ιανουαρίου 2024 υλοποιήθηκε διαδικτυακή ενημερωτική συνάντηση με θέμα «Όρια και Πρακτικές Γονεϊκής Διαπαιδαγώγησης»
2. Την Πέμπτη 25 Απριλίου υλοποιήθηκε διαδικτυακή επιμόρφωση με θέμα «Ενδοσχολική Βία, Πρόληψη και Αντιμετώπιση στο Σπίτι»

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Η καταγραφή των συγκρούσεων μεταξύ των παιδιών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία καθίσταται αναγκαία. Με βάση αυτήν υλοποιήθηκαν ομαδικά παιχνίδια και ανάλογες δραστηριότητες, ώστε να ενδυναμωθούν οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών/τριών. Η συνολική οργάνωση του ημερήσιου μαθήματος στόχευε προς την κατεύθυνση της εξομάλυνσης των συγκρούσεων.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Προτείνεται να οργανωθούν επιμορφώσεις από ειδικούς επιστήμονες στο χώρο του σχολείου, οι οποίες να απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, γονείς/ κηδεμόνες και μαθητές/-τριες. Έτσι, οι μαθητές/-τριες θα αναπτύξουν θετικές πρακτικές επίλυσης των μεταξύ τους συγκρούσεων, αλλά και να ενδυναμωθούν οι σχέσεις τους.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Προτείνεται η συνέχιση του Σχεδίου Δράσης, οργανώνοντας σεμινάρια για τους γονείς/ κηδεμόνες των μαθητών/τριών, προκειμένου να ενημερωθούν για τον τρόπο αντιμετώπισης και διαχείρισης των συγκρούσεων, αλλά και η συνέχιση των οργανωμένων δραστηριοτήτων στα πλαίσια του συλλογικού προγραμματισμού, που θα σχεδιαστεί στην αρχή της σχολικής χρονιάς, ώστε να καλλιεργηθούν οι αξίες της συλλογικότητας, της συνεργατικότητας και της αλληλοβοήθειας μεταξύ των νηπίων- προ νηπίων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις ικανότητές τους.